

просторової «дискримінації» населення, подолання обмеженого доступу до джерел підвищення добробуту та основних механізмів інтеграції в умовах постіндустріального суспільства.

Література:

1. Рівень життя населення України / НАН України. Ін-т демографії та соц. дослідж., Держ. ком. статистики України; За ред. Л.М. Черенко. – К.: ТОВ «Видавництво «Консультант», 2006. – 428 с.
2. Самооцінка домогосподарствами доступності окремих товарів та послуг у 2017 році / Держслужба статистики України (за даними вибіркового опитування домогосподарств у жовтні 2017 року). – К., 2018. – 116 с.

Д.Д. Гурова, В.М. Бонтей

*Національний університет «Запорізька політехніка»,
daryazntu@gmail.com*

ГЕОГРАФІЯ КІНОТУРИЗМУ УКРАЇНИ

У сучасному світі індустрія туризму є однією з найбільш швидкозростаючих. Цілком передбачувано що увагу привернули можливості використання кіноіндустрії, а саме впливу фільмів на туристичну мотивацію здатність впливати на бренд території і створювати попит на відвідування маршрутів показаних в кіно. У результаті виник новий різновид туризму – кінотуризм, який є специфічною туристською моделлю і дозволяє людям побачити процес зйомки фільму або відвідати місця, де він був знятий.

В даний час географія кінотуризму достатньо велика. Одним з найбільш популярних напрямків для кінотуристів безумовно США, Велика Британія, Франція, Чехія, Нова Зеландія. Але й в Україні було знято й продовжується зніматися велика кількість популярних в нас та за кордоном фільмів.

Звичайно, велику кількість фільмів було знято в столиці – місті Києві. Там же знаходиться одна з найбільших кіностудій пострадянського простору – кіностудія ім. Олександра Довженка. Найвідоміші фільми – «За двома зайцями», «Ад'ютант його превосходительства», «Не може бути», «Біла гвардія», «Схід-Захід», «Про що говорять чоловіки», «Мєбіус», «Справа Фаруелла», «Четверта влада» і багато інших. Вони знімалися на Андріївському узвозі, Ярославовому Валю, Набережно-Хрещатицькій, в національному музеї «Пирогове», на ВДНГ і старовинних будинках, які збереглися з царських часів [1].

Не тільки у кіно можна побачити столицю, а й у мультфільмах. У 23-му сезоні «Сімпсонів» перша серія присвячена українській мафії і її «хрещеному батьку» Віктору, прототипом якого став Віктор Янукович. Київ можна побачити в американських новинах. Тітровальщик довго думав, як правильно написати назву нашої країни (Ukraine або Ukreign), залишивши в результаті обидва неправильні варіанти. В одному кадрі мультиплікатори зуміли вмістити Майдан, Києво-Печерську Лавру і міст Патона.

Проте, знімати в українській столиці досить складно. Єдиної злагодженої позиції київської влади щодо взаємодії із зарубіжними представниками кіноіндустрії поки немає. Часто продюсери та режисери з інших країн стикаються з штучно створеними проблемами. Припустимо, відзняли матеріал в якомусь парку, а потім з'ясувалося, що потрібно ще дознімати. Так ось, треба брати новий дозвіл, причому видавати його можуть протягом декількох днів. Отже більшість продюсерів, яким дорого обходяться зйомки в Україні і враховуючи скільки складнощів потрібно подолати, просто поїде знімати в іншу країну. Наприклад, відомий режисер Крістофер Нолан зйомки свого нового фільму проводив цього літа у Таллінні. Хоча за ідеєю стрічки, дії відбувалися у Києві!

Звання кінематографічної столиці України у Києва впевнено забирає Одеса. Одеська кіностудія ніколи не поступалася в виробництві фільмів київській студії імені Довженка. Щоліта тут проходить головний в країні кінофестиваль з національним і міжнародним конкурсом. І саме культове кіномісце теж знаходиться в Одесі – знамениті сходи з «Броненосця Потьомкіна». Ця картина великого режисера і теоретика Сергія Ейзенштейна рекордну кількість разів визнавалася кращим фільмом всіх часів і народів, а сцена розстрілу мирних жителів на тих самих сходах – однією з найвпливовіших в історії кіно [2].

Одеса приваблює закордонних режисерів. Так. Наприклад, тут знімали культовий бойовик «Перевізник-3». У кадр потрапили міські вулиці, порт, морське узбережжя і навіть цілком впізнаваний базар на Молдаванці. Багато одеситів взяли участь у фільмі як масовка. Також титулований фільм «Легенда про піаніста» знімався в Одесі. А реквізит для картини був наданий місцевими музеями.

У старовинному Львові є захоплюючий туристичний маршрут під назвою «Львів мушкетерський». У його рамках можна відвідати місця, де проходили зйомки всіма улюбленого вітчизняного фільму «Три мушкетери». Це мальовничий Палац Потоцьких і старовинний Підгорецький замок. У Палаці Потоцьких були зняті розкішні апартаменти пана де Тревіль, а в Підгорецькому замку – сцени красивого балу, на якому королева і король танцювали Марлезонський балет.

Львів охоче йде на співпрацю з іноземними продюсерами. Там явно вже зрозуміли вигоду від такого співробітництва і надають свої унікальні локації для зйомок. Щоправда, так було не завжди. Наприклад, львівські пейзажі могли потрапити в культовий «Список Шиндлера» Стівена Спілберга або «Вогнем і мечем» Єжи Гофмана. Але, на жаль, режисери не отримали «добро» на зйомки від місцевої влади [1].

Один з найколеритніших регіонів України – Гуцульщина, а місцева етнічна група – гуцули – змогла пронести свою унікальну культуру через непросту історію. В Івано-Франківській області є два села – Криворівня і Верховина. Саме тут знімався культовий фільм Сергія Параджанова «Тіні забутих предків». Крім того, Криворівня – культурна столиця Гуцульщини: на території села площею 31 км² існує 14 діючих етнографічних й історико-біографічних музеїв. А в Верховині обов'язково потрібно відвідати будинок-музей фільму «Тіні забутих предків». У цьому самому будинку, або гражді –

типовому для гуцулів побудові, Сергій Параджанов жив весь той час, поки працював над картиною [2].

По суті, потрібно не так багато зусиль, щоб зробити Україну – Київ, Одесу, Львів, Карпати, – максимально дружньою для продюсерів з інших країн. Дати поштовх розвитку кіноіндустрії, подивитися на кіно як на прибутковий бізнес. Адже відзняті кадри українських вулиць, парків, пам'яток побачать мільйони людей – потенційних туристів. У тій же Грузії, яку завдяки зйомкам для Боллівуду побачили як мінімум мільярд людей, і за короткий час потік туристів збільшився втричі [1].

Адже зйомки в Україні – це не тільки використання локацій. Продюсери, як правило, не привозять із собою техніків, айтишників, масовку та іншу обслугу. Вони набирають їх на місці. А це означає, що мінімум на кілька тижнів або місяців буде працевлаштована ціла команда. Плюс налагоджені творчі зв'язки, які знадобляться в майбутньому. Крім того, знімальні групи повинні десь жити, харчуватися, розважатися. Отже, свою вигоду отримують і готелі, ресторани, культурні заклади.

На жаль, відсоток кінотуристів в Україні поки що незначний. Адже значна частина об'єктів кінотуризму в Україні, взагалі не перебуває в полі зору мандрівника через занедбаність, аварійний стан, відсутність інформації про місце розташування, незручне транспортне сполучення тощо. Тому для актуалізації кіноподорожей в Україні, важливим постає питання про комплексність заходів щодо виокремлення кінотуризму окремим напрямом спеціалізованих видів туризму, приведення у відповідність до стандартів якості і безпеки його об'єктів, активна реклама в середині країни та поза її межами.

Література:

1. Голлівуд в Україні. Кращі місця для зйомки фільмів. Блог кіноексперта – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <<https://style.nv.ua/ukr/blogs/gollivud-v-ukrajini-krashchi-mistsja-dlja-zjomki-kino-581576.html>>.
2. Киногайд по Украине: 8 мест из культовых фильмов – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <<https://34travel.me/post/kinogajjd-po-ukraine-8-mest-iz-kultovykh-filmov>>.
3. Кинотуризм: 5 мест из фильмов, снятых в Украине фильмов – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <<https://lemonade.style/kinoturizm-5-mest-iz-filmov-snjatyh-v-ukraine/>>.